

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

декември 2018 година
Штип

Број 224, 31 декември 2018 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор во наставник во насловно звање насловен вонреден професор за наставно-научната област Македонистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научна област Економика на туризам и угостителство и управување со туристички простор на Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	9
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „скрипта по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“ од доц. д-р Даринка Маролова, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	18
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „практикум по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“ од доцент д-р Даринка Маролова, Дилолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	22
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „Клиничка биохемија“ од проф. д-р Татјана Рушковска, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	25
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Инженерски материјали“ од проф. д-р Винета Сребренкоска и проф. д-р Светлана Ристеска, Технолошко-технички факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	30
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот за учебник „Процесна техника во прехранбената индустрија“ од проф. д-р Ристо Горги Кукутанов, Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	32
ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски и специјалистички трудови одобрени од наставно-научниот совет на единицата	34

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Уредник на издавачка продукција: проф. д-р Лилјана Колева Гудева

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Блажо Боев

Уредници: доц. д-р Кирил Барбареев, м-р Ристо Костуранов

Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска

Техничко уредување: Славе Димитров, Марија Манева

Печати: Печатница „2- Август“ - Штип

ISSN: 1857- 8497

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ МАКЕДОНИСТИКА НА
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-194/7 од 25.10.2018 г. донесена на 181. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 25.10.2018 г., определени сме за членови на Рецензентската комисија за избор на еден наставник од наставно-научната област македонистика на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Комисијата работеше во состав:

- проф. д-р Виолета Николовска, редовен професор на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип – претседател;
- проф. д-р Гоце Цветановски, научен советник – редовен професор на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – член;
- проф. д-р Искра Пановска-Димкова, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 15. 10. 2018 год. и во предвидениот рок се пријави кандидатот д-р Игор Станојоски – доктор по филолошки науки, насловен доцент на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација, на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет му го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Доц. д-р Игор Станојоски е роден на 23 мај 1979 година во Копенхаген. Основно и средно образование завршува во Скопје. Дипломира во 2002 година на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на групата Македонски јазик и јужнословенски јазици со општа и компаративна книжевност како втор предмет со просек 8,85. Завршува и доквалификација по предметот словенечки јазик.

Од септември 2003 до јуни 2006 година работи како асистент на Катедрата за словенска филологија на Државниот универзитет „Иван Франко“ во Лавов (Украина).

Од октомври 2005 до септември 2009 година работи како лектор по македонски јазик на Институтот за словенска филологија во Сосновјец при Шљонскиот универзитет во Катовице (Полска).

Во 2009/2010 учебна година работи како лектор по македонски јазик на Институтот за славистика при Масариковиот универзитет во Брно (Чешка).

Магистрира на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје на темата „Прекажувањето изразено со минатите времиња во македонскиот наспроти бугарскиот јазик“.

Докторира на Институтот за словенска филологија во Сосновјец при Шљонскиот универзитет во Катовице (Полска) со темата „Проблемот на интерференциите при изучувањето на македонскиот јазик во Полска и Украина“, одбранета на 20 јули 2009 година.

Во 2014 година е избран во звањето насловен доцент на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Има објавено три романи: *Гаргара* (2014), *Првиот универзитетски ден на мојата ќерка* (2016), *Диссомнии* (2017). За романот *Диссомнии* го добива Рациновото признание.

Законски обврски што треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

Доцент од научната област во која се избира: д-р Игор Станојоски е избран во наставно-научно звање насловен доцент за наставно-научната област македонистика на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Рефератот од Рецензентската комисија за овој избор е објавен во Универзитетски билтен бр. 117 од 3.1.2014 година.

Објавени најмалку пет научноистражувачки труда во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Година и линк
1	Игор Станојоски	Фонетски и фонолошки девијации во употребата на македонскиот јазик кај полските и украинските студенти	Палимпсест, Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања, I (2)	2016 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20515
2	Игор Станојоски	Евиденцијалноста во прозниот превод на македонски и на бугарски јазик од друг словенски јазик	Руско-македонски јазични, литературни и културни врски 7. Зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција одржана во Скопје на 15 и 16 јуни 2017 г.	2018 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20593
3	Игор Станојоски	За и против употребата на аористот од несвршените глаголи	Палимпсест, Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања, 3 (5)	URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20514
4	Игор Станојоски	Дубитативот во бугарскиот наспрема македонскиот јазик	Славистички студии 18	2018 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20504
5	Игор Станојоски	Прекажувањето на минатите дејства во македонскиот јазик	Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 23 (5)	2018 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20597
6	Игор Станојоски	Формите на евиденцијалноста во македонскиот и во бугарскиот јазик низ призмата на бугарската лингвистичка традиција	Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 23 (5)	2018 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20596
7	Игор Станојоски	Прекажувањето на сегашните дејства во македонскиот јазик	Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 22 (6)	2018 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20595
8	Игор Станојоски	Грамотичката евиденцијалност во наставата по македонски и по бугарски јазик како втор/странски	Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 22 (6)	2018 URI: http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20594

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност (оценка на научните, стручните и други остварувања на кандидатот што се релевантни за утврдување на условите за избор во наслвно звање вонреден професор)

Д-р Игор Станојоски е насловен доцент на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип од февруари 2014 година. Во својот досегашен ангажман тој пројавил забележителна активност на научноистражувачки и наставно-образовен план. Бил предметен наставник по предметите: на прв циклус: Современ македонски јазик 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8, Словенчки јазик, Историја на македонскиот јазик и Историска граматика на македонскиот јазик; на втор циклус: Усвојување на македонскиот јазик како втор/странски.

Објавени научни и стручни меѓународни трудови во меѓународни списанија

1. Станојоски, Игор (2016) Фонетски и фонолошки девијации во употребата на македонскиот јазик кај полските и украинските студенти. Палимпсест, Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања, I (2). pp. 171-181. ISSN 2545-3998.

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20515>

Евалуација: Овој труд содржи заклучоци врз основа на собрани материјали и лично искуство од работата со украински и полски студенти што го изучуваат македонскиот јазик како втор/странски.

2. Станојоски, Игор (2018) За и против употребата на аористот од несвршените глаголи. Палимпсест, Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања, 3 (5). pp. 31-41. ISSN 2545-3998

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20514>

Евалуација: Трудот содржи драгоцен информации за состојбата на имперфективниот аорист во неколку градски говори, како и лични видувања на авторот врз основа на спротивставени аргументите за и против опстанокот на овие форми во стандардниот македонски јазик.

3. Станојоски, Игор (2018) Дубитативот во бугарскиот наспрема македонскиот јазик. Славистички студии 18, 18. pp. 183-188. ISSN 0352-3055

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20504>

Евалуација: Овој оригинален научен труд е од областа на македонско-бугарската конфронтативна граматика и содржи прегледен приказ на состојбата со недоверливото прекажување, или дубитатив, во двата соседни словенски јазика.

4. Станојоски, Игор (2018) Прекажувањето на минатите дејства во македонскиот јазик. Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 23 (5). pp. 1439-1442. ISSN 2545-4439.

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20597>

Евалуација: Во овој труд се разгледува специфичната граматичка категорија евиденцијалност, односно делот со прекажувањето на минатите дејства. Трудот содржи драгоцен и оригинални тези на авторот.

5. Станојоски, Игор (2018) Формите на евиденцијалноста во македонскиот и во бугарскиот јазик низ призмата на бугарската лингвистичка традиција. Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 23 (5). pp. 1385-1389. ISSN 2545-4439

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20596>

Евалуација: Во овој труд авторот прави паралела на средствата на една граматичка категорија во македонскиот и во бугарскиот јазик, соочувајќи ги двете различни лингвистички традиции. Овој труд е значаен за македонската лингвистика.

6. Станојоски, Игор (2018) Прекажувањето на сегашните дејства во македонскиот јазик. Knowledge – International Journal, Scientific Papers, 22 (6). pp. 1637-1640. ISSN 2545-4439.

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20595>

Евалуација: Прекажувањето на сегашните дејства во македонскиот јазик е помалку проучувано од прекажувањето на планот на минатото и на иднината, па затоа овој труд е вреден за македонската лингвистика.

7. Станојоски, Игор (2018) Граматичката евиденцијалност во наставата по македонски и по бугарски јазик како втор/странски. Knowledge–International Journal, Scientific Papers. pp. 1497-1501. ISSN 2545-4439

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20594>

Евалуација: Овој труд поаѓа од фактот што граматичката евиденцијалност е „егзотична“ граматичка категорија и што, како таква, им предизвикува тешкотии за странските студенти. И во овој труд авторот го применил своето насобрано искуство.

Објавена скрипта во електронска верзија

1. Станојоски, Игор (2015) Усвојување на македонскиот јазик како странски (скрипта). ISBN 978-608-244-235-8.

Official URL: <http://e-lib.ugd.edu.mk/479>

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20513>

Евалуација: Вредно помагало за студентите и наставниците што ќе одлучат да се занимаваат со обучување странски студенти што ќе го изучуваат македонскиот јазик.

Објавен практикум по истиот предмет од кој е скриптата

1. Станојоски, Игор (2018) Усвојување на македонскиот јазик како странски - практикум. ISBN 978-608-244-554-0.

URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20512>

Евалуација: Практикумот корелира со скриптата по соодветниот предмет и во целост ги исполнува условите за наставно помагало.

Учество на домашни и на меѓународни конференции, конгреси, симпозиуми и собири (со сертификат):

1. ФИЛКО – Прва меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, Штип, 18-19 март 2016 г.
2. Меѓународен славистички собир, Скопје, 15-16 јуни 2017 г.
Објавена статија во зборникот:
 - Станојоски, Игор (2018) Евиденцијалноста во прозниот превод на македонски и на бугарски јазик од друг словенски јазик. Руско-македонски јазични, литературни и културни врски 7. Зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција одржана во Скопје на 15 и 16 јуни 2017 г., pp. 265-274. ISSN 978-608-234-057-9
URI:<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20593>
3. ФИЛКО – Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, Штип, 26-27.4.2018.
Статија во зборникот:
 - Станојоски, Игор (2018) Конклузивот во бугарскиот литературен јазик и во македонските дијалекти. 544-548. ФИЛКО – Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование (во печат)
4. Меѓународен научен собир „Денови на Благоја Корубин“ Фолклор – традиција – јазик, 17-18.5.2018 г.

Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања

Рациново признание 2018 година за најдобро прозно дело за романот „Диссомни“.

Настапи во странство:

Претставување на романот „Гаргара“ во Софија и Благоевград во мај 2018 год.

Претставување на творештвото во Братислава на 6 ноември 2018 год.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Учество во проект:

Јованка Денкова (раководител), Марија Леонтиќ, Гоце Цветановски, Христина Андоновска, Игор Станојоски: Јазикот, културата и фолклорот на македонските иселеници во Р Турција (проект на УГД), со Одлука на Универзитетски сенат бр. 0201-545/9 од 29.5.2017 г. и Одлука бр. 1902-132/18 од ден 22.5.2018 г. на ННС за проширување на проектот.

Експертизи:

Лектура на романот Одбројување од Фросина Пармаковска (Или-Или, 2017)

Превод на романите: Војната нема женско лице (Антолог, 2016), Чернобилска молитва (Антолог, 2017), Празни улици (Антолог, 2017), Девојче, запали оганче (Антолог, 2018), Луксембуршката градина (Антолог, 2018).

Труд во стручно (научно-популарно) списание во странство:

Списание *Lirydram*, Варшава, 2015 год. 46-59 стр.

Претседател на комисија за одбрана на дипломски труд

Одбрана на трудот „Неличните глаголски форми во македонскиот јазик“ од кандидатката Марија Велкова (Одлука бр. 1903-180/6 од 15.9.2017 г.)

Исполнувајќи ја својата обврска да предложи кандидат за избор во насловното звање насловен вонреден професор, Рецензентската комисија му го доставува на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип следниов

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на претходно изнесените податоци и оценки за научноистражувачката и стручно-апликативната дејност на д-р Игор Станојоски може да се заклучи дека се работи за научен истражувач со потврдени квалитети и компетенции во областа со која се занимава. Д-р Игор Станојоски со својата активност во изминативе пет години остварил доволен број поени за избор во звање Насловен вонреден професор. Според Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатот остварил вкупно 124 поени, и тоа: во доменот на наставно-образовната дејност остварил 30 поени, во доменот на научноистражувачката дејност остварил 79 поени и во доменот на стручно-апликативната дејност остварил 15 поени. Поради тоа, со особено задоволство и чест му предлагаме на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да го избере д-р Игор Станојоски во звањето насловен вонреден професор за наставно-научната област македонистика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Виолета Николовска, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Гоце Цветановски, редовен професор, член, с.р.

Д-р Искра Пановска-Димкова, редовен професор, член, с.р.

**ТАБЕЛА
НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОРОТ ВО ЗВАЊЕ**

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	поени				
		во Македонија		во странство		вкупно
		број	поени	број	поени	
	Избор во звање доцент	30				30
	ВКУПНО					30
	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	поени				
		во Македонија		во странство		вкупно
		број	поени	број	поени	
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор)	7	9			63
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир	1	2			2
	Одржано предавање по покана од научна институција			1	3	3
	Учество на научен собир со реферат	4	1,5			6
	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања	1	5			5
	ВКУПНО					79
	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	поени				
		во Македонија		во странство		вкупно
		број	поени	број	поени	
	Труд во стручно (научно-популарно) списание			1	6	6
	Учесник во научен проект	1	5			5
	Експертиза	1	2			2
	Член на факултетски орган, комисија	1	2			2
	ВКУПНО					15
	ВКУПНО НО+НИ+САОР					124

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА
ОБЛАСТ ЕКОНОМИКА НА ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЛСТВО И УПРАВУВАЊЕ
СО ТУРИСТИЧКИ ПРОСТОР НА ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС
ЛОГИСТИКА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2102-473/6 од 30.11.2018 година донесена на 195. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 30.11.2018 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на д-р Тања Ангелкова Петкова за вонреден професор за областите економика на туризам и угостителство и управување со туристички простор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 14.11.2018 година и во предвидениот рок се пријави: д-р Тања Ангелкова-Петкова.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Тања Ангелкова Петкова е родена 24.6.1983 година во Гевгелија, каде што завршува основно и средно образование. Во 2006 година дипломира на Филозофскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје на насоката Социологија, и се стекнува со звање дипломиран социолог. Во 2006 година се запишува на постдипломски студии на Факултетот за туристички и хотелски менаџмент при Универзитет „Сингидунум“ - Белград (Србија). Во 2008 година го одбранува магистерскиот труд со наслов „Специфични облици на поврзување на туризмот и земјоделството на Стара Планина“ (оригинален наслов: „Specifični oblici povezivanja turizma u poljoprivrede na Staroj Planini“) и се стекнува со звање магистар по економски науки од областа на туристички и хотелски менаџмент. Во 2012 година на Факултетот за туристички и хотелски менаџмент при Универзитет „Сингидунум“ - Белград (Србија) ја брани докторската дисертација на тема „Улогата на специфичните видови туризам во ревитализација на пограничните подрачја помеѓу Србија и Македонија“ (оригинален наслов: „Uloga specifičnih vidova turizma u revitalizaciji pograničnih područja između Srbije i Makedonije“) и се стекнува со звање доктор на економски науки.

Од октомври 2008 до март 2009 година, д-р Ангелкова-Петкова волонтира на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во наставниот центар во Гевгелија. Во март 2009 година се вработува како помлад асистент, во 2012 година е избрана во асистент, а од 2014 до 2018 година работи како доцент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Д-р Ангелкова-Петкова како истражувач активно учествува во повеќе национални и меѓународни проекти и тоа во улога на соработник/асистент, теренски истражувач, член на тим, регионален раководител и помошник координатор на проект.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

1. Доцент од научната област во која се избира

Кандидатката д-р Тања Ангелкова-Петкова за доцент од научна област управување со туристички простор е избрана со Одлука бр. 2602-38/4 од 17.1.2014 година донесена на 107. седница на Наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика. Рефератот е објавен во Универзитетски билтен на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, број 123 од 30.4.2014 година, стр. 104-113.

2. Објавени најмалку пет научноистражувачки труда во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Angelkova, T., Dzordzevic Milosevic, S. & Ristova, C.	Importance of agro-tourism for development of tourism in Northeastern Macedonia	International Journal of Information, Business and Management, 10 (2). pp. 77-83.	10
2	Dimitrov, N., Koteski, C., Jakovlev, Z., Angelkova, T., Metodijeski, D. & Josheski, D.	Valorization of the Pelister National Park (Macedonia) for hiking, sport, education and recreational tourism	International Scientific Journal Turizam (ISJT), 20(3). pp. 141-152	21
3	Dimitrov, N., Taskov, N., Koteski, C., Mitreva, E., Metodijeski, D., Angelkova, T., Josheski, D. & Filiposki, O.	Transformation of Tourism in the Republic of Macedonia in the last 100 years	International Journal of Humanities Social Sciences and Education, 7 (9). pp. 9-13.	7
4	Dimitrov, N., Koteski, C., Angelkova, T., Metodijeski, D. & Josheski, D.	Historical-Geographic Overview Life Cycle of Tourism and Hospitality in Dojran and Dojran Lake in Republic of Macedonia	International Journal of Humanities and Social Science Invention, 5 (12). pp. 24-31.	7
5	Magdinceva Sopova, M., Angelkova, T. & Temelkov, Z.	The impact of small and medium sized enterprises (SMS) in the development of sports tourism in the municipality of Dojran, Republic of Macedonia	Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje (3/2016). pp. 354-365	19

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во периодот 2009-2012 година д-р Ангелкова-Петкова работи како помлад асистент, од 2012-2014 година како асистент, а од 2014-2018 година како доцент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Притоа, кандидатката е ангажирана во настава на повеќе наставни предмети на прв, втор и трет циклус студии. Врз основа на решение за акредитација, кандидатката е ментор за втор циклус студии на Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Во тек на наставно-образовната дејност, кандидатката одржува предавања и вежби во сите наставни центри на матичниот факултет (Гевгелија, Скопје и Штип), и тоа за прв циклус студии за следните предмети: Хотелиерство, Истражување на туристички пазар, Информатички системи во туризмот и угостителството, Меѓународен туризам, Интернационална гастрономија, Ресторански менаџмент, Патнички агенции, Слободно

време и алтернативен туризам, Туристички дестинации, Национална гастрономија, Религиозен туризам, Професионална пракса во земјава и во странство, како и есеи за истите. На вториот циклус студии, кандидатката е ангажирана за реализирање на настава за предметите Алтернативни форми во туризмот и Еко туризам, на насоката Меѓународен туризам. На третиот циклус студии, кандидатката е ангажирана за реализација на настава по предметот Управување со туристички дестинации, на насоката Туризам.

Д-р Ангелкова-Петкова е ментор на повеќе дипломски трудови, завршни трудови и ментор е на една магистарска теза. Воедно, била и член на комисији за одбрана на магистерски трудови.

Кандидатката д-р Ангелкова-Петкова е автор/коавтор на следните рецензирани скрипти, практикуми, монографија и книги:

1. Angelkova, T., Dzordzevic Milosevic, S. & Ristova, C. (2018). The development of agro-tourism in the Northeastern Macedonia - From hospitality to tourist activities. LAP - Lambert Academic Publishing, Germany.
2. Димитров, Н., Магдинчева Шопова, М., Ангелкова, Т., Јаковлев, З., Котески, Ц., Јошески, Д., Мицева, М. (2017). Водич, Културно наследство на Општина Гевгелија, Општина Гевгелија, Гевгелија. (Монографија).
3. Димитров, Н., Методијески, Д., Котески, Ц., Ангелкова, Т. (2017). Религиозен туризам. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
4. Методијески, Д., Ангелкова, Т., Цуцулески, Н. (2016). Информатички системи во угостителството и туризмот - практикум. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
5. Методијески, Д., Ангелкова, Т., Цуцулески, Н. (2016). Информатички системи во угостителството и туризмот - скрипта. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
6. Ангелкова, Т., Методијески, Д., Цуцулески, Н. (2016). Истражување на туристичкиот пазар - практикум. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
7. Ангелкова, Т., Методијески, Д., Цуцулески, Н. (2016). Истражување на туристичкиот пазар - скрипта. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
8. Димитров, Н., Ангелкова, Т. (2015). Практикум по туристички дестинации. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
9. Димитров, Н., Ангелкова, Т. (2014). Туристички дестинации - скрипта. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
10. Димитров, Н., Ангелкова, Т. (2014). Менаџмент на туристички дестинации. Самостоен издавач, Битола.

Кандидатката д-р Тања Ангелкова-Петкова објавила повеќе научни трудови од областа на економика на туризам, рурален туризам, менаџмент на туристички дестинации, специфични видови туризам и други теми од областа на туризмот.

Како поважни научноистражувачки трудови објавени во меѓународни научни списанија се издвојуваат:

11. Dimitrov, N., Taskov, N., Koteski, C., Mitreva, E., Metodijeski, D., Angelkova, T., Josheski, D. & Filiposki, O. (2018). Transformation of Tourism in the Republic of Macedonia in the last 100 years. *International Journal of Humanities Social Sciences and Education*, 7(09), 9-13.
12. Angelkova, T., Dzordzevic Milosevic, S. Ristova, C. (2018). Importance of agro-tourism for development of tourism in Northeastern Macedonia. *International Journal of Information, Business and Management*, 10(2), 77-83.
13. Dimitrov, N., Koteski, C., Angelkova, T., Metodijeski, D. & Josheski, D. (2016). Historical-Geographic Overview Life Cycle of Tourism and Hospitality in Dojran and Dojran Lake in Republic of Macedonia, *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 5(12), 24-31.

14. Dimitrov, N., Koteski, C., Jakovlev, Z., Angelkova, T., Metodijeski, D. & Josheski, D. (2016). Valorization of the Pelister National Park (Macedonia) for hiking, sport, education and recreational tourism. *International Scientific Journal Turizam*, 20(3), 141-152.
15. Magdinceva Sopova, M., Angelkova-Petkova, T. & Temelkov, Z. (2016). The impact of small and medium sized enterprises (SMS) in the development of sports tourism in the municipality of Dojran, Republic of Macedonia, *Economic Development*, (3/2016), 354-365.
16. Magdinceva Sopova, M., Postolov, K. & Angelkova, T. (2016). The impact of corporate entrepreneurship on growth of the competitiveness of enterprises, *Economic Development*, 18(1-2), 211-222.
17. Postolov, K., Magdinceva Sopova, M. & Angelkova, T. (2016). Stress management as a strategy for increasing efficiency of operations with a special emphasis on enterprises of the tourism sector of the Republic of Macedonia, *MEST Journal*, 4(2), 148-155.
18. Angelkova, T., Dimitrov, N. & Josheski, D. (2014). City of Bitola – destination for cultural tourism, *Researches review of the Department of Geography, Tourism and Hotel Management*, 43(1), 53-59.
19. Angelkova, T., Cvejic, R., Madžgalj, J. & Kuka, M. (2014). Sustainable rural tourism in the revitalization of villages in the border region between Macedonia and Serbia, *Ecologica*, 73, 18-25.
20. Котески, Ц., Јаковлев, З., Ангелкова, Т., Митрева, Е., Китанов, В. (2014). Преглед на патничкиот и товарниот сообраќај во Република Македонија во периодот од 1982-2010 г, *Bulletin of Papers ASA - 2010-2011*, (26-27), 49-55.
21. Котески, Ц., Јаковлев, З., Ангелкова, Т., Митрева, Е., Китанов, В. (2014). Преглед и состојба на поштенскиот сообраќај, мрежата и бројот на претплатници во телекомуникацискиот сообраќај во Република Македонија во периодот од 2005-2010 година, *Bulletin of Papers ASA - 2010-2011*, (26-27), 57-66.
22. Котески, Ц., Јаковлев, З., Ангелкова, Т., Митрева, Е., Китанов, В. (2014). Преглед на странски туристи и ноќевања по земји на припадност кои ја посетиле Република Македонија во периодот од 2006-2010 г, *Bulletin of Papers ASA - 2010-2011*, (26-27), 67-74.
23. Angelkova, T., Cvejic, R., Madzgalj, J. & Kuka, M. (2014). Sustainable rural tourism in the revitalization of villages in the border region between Macedonia and Serbia, *Ecologica*, 73, 18-25.

Трудови презентирани на меѓународни конференции, симпозиуми и конгреси:

24. Angelkova, T., Magdinceva Sopova, M. & Dzordzevic Milosevic, S. (2018). Development of rural tourist destinations through the entrepreneurship in the Republic of Macedonia, In: *Hospitality as a quality factor os tourism destination offer and competitiveness*, Hotelplan 2018, 02-03 November 2018, Belgrad, Serbia, 490-500.
25. Terzić, A., Angelkova, T. & Petrović, M. (2018). Cvijić's civilization zones, longitudinal and transversal roads as a base of contemporary cultural routes, In: *The Balkan Peninsula of Jovan Cvijić*, 29-30 Oct 2018, Belgrade, Serbia, 71-85.
26. Ristova, C. & Angelkova, T. (2018). Social media: new tool for promoting hospitality facilities in the tourist destination, In: *18th International Scientific Conference "The Power of Knowledge" 2018*, 28 Sept 2018, Agia Triada, Greece, 123-129.
27. Ristova, C. & Angelkova, T. (2018). Social media as tool for promotion of the tourist destination, In: *3rd International Scientific Conference TISC 2018*, 31 May - 2 June 2018, Vrnjačka Banja, Serbia, 170-186.
28. Magdinceva Sopova, M., Angelkova, T. & Savic, S. (2018). Green entrepreneurship and sustainable development of tourism in the southeast region of the Republic of Macedonia, In: *26th International conference: Ecological truth and environmental research – EcoTER'18*, 12-15 June 2018, Bor, Serbia, 457-461.
29. Angelkova, T., Ristova, C. & Dzordzevic Milosevic, S. (2017). Online booking: benefits and advantages, *First Internattional Scientific Conference, ISCTBL, Faculty of Tourism and Business Logistics - Gevgelija, Macedonia*, 170-177.

30. Angelkova, T. & Stanojkova, M. (2017). Rural tourism as an alternative type of tourism, First Internattional Scientific Conference, ISCTBL, Faculty of Tourism and Business Logistics - Gevgelija, Macedonia, 129-134.
31. Ангелкова, Т., Станојкова, М., Атанасова, Љ. (2017). Значењето на планината Кожуф врз развојот на туризмот во Општина Гевгелија, Во: Зборник на трудови од втората меѓународна научно-стручна конференција „Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката“, 27 мај 2017 г., Штип, Македонија, 138-145.
32. Мизорова, А, Ангелкова, Т. (2017). Имотно осигурување како предмет во осигурувањето и методи за проценка и штета, Во: Зборник на трудови од втората меѓународна научно-стручна конференција „Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката“, 27 мај 2017, Штип, Македонија, 40-45.
33. Петров, Н., Ангелкова, Т. (2017). Нови перспективи во екотуризмот – „off the grid“ туризам. Во: Зборник на трудови од втората меѓународна научно-стручна конференција “Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката”, 27 мај 2017, Штип, Македонија, 204-212.
34. Magdinceva Sopova, M., Angelkova, T., Pulevska Ivanovska, L. & Savic, S. (2016). Application of the concept of modern entrepreneurship in the development of sports tourism in Macedonia, International scientific conference Research in physical education, sport andn health, Skopje, 63-68.
35. Postolov, K., Magdinceva Sopova, M., Pulevska Ivanovska, L., Angelkova, T. A& Josimovski, S. (2016). Modern entrepreneurship as a factor for success in the operation of tourism enterprises. CBU International Conference Proceedings, 23-25. March 2016, Prague, Czech Republic, 1-5.
36. Петров, Н., Ангелкова, Т. (2016). Процесни иновации во угостителството. Во: Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката во Република Македонија, 28 мај 2016, Штип, Македонија, 138-143.
37. Taskov, N., Angelkova, T., Magdinceva Sopova, M. & Metodijeski, D. (2015). Opportunities for development of tourism and small enterprises in Dojran municipality in Macedonia. SITCON 2015 - Singidunum International Tourism Conference, 25. September 2015, Belgrade, Serbia, 88-92.
38. Magdinceva Sopova, M., Angelkova, T. & Postolov, K. (2015). Role of the entrepreneur, owner of the company in motivating the employees in the tourist sector. Naučno stručna konferencija - ERAZ 2015, Održivi ekonomski razvoj - savremeni i multidisciplinarni pristupi, 11. Jun 2015, Beograd, Srbija, 601-607.
39. Angelkova, T. & Ristova, C. (2015). Transitive as functional mark of the touristic location of Republic of Macedonia as precondition for developing transit tourism, International Scientific Conference “Geobalcanica”, 05-07. June 2015, Skopje, Macedonia, 457-464.
40. Ristova, C. & Angelkova, T. (2015). The influence of transit tourists towards the development of hospitality in the Southeastern region, International Scientific Conference “Geobalcanica”, 05-07. June 2015, Skopje, Macedonia, 443-450.
41. Magdinceva Sopova, M., Angelkova, T. & Kalinikov, A. (2015). Implementation of corporate entrepreneurship as a means of boosting operation of enterprises in the tourism sector in the Republic of Macedonia, In: International conference, Challenges of contemporary society, Skopje, 12-13 Nov 2015, Skopje, Macedonia, 449-456.
42. Котески, Ц., Јаковлев, З., Митрева, Е., Ангелкова, Т., Бардарова, С., Китанов, В. (2014). Заштита и презентација на културното наследство на општина Прилеп за туристички цели. In: 2nd International Conference on Cultural Heritage, Media and Tourism, 18-19 јануари 2014, Охрид, Мекдонија, 36-52.

Погоре наведените трудови од научноистражувачкиот опус на д-р Ангелкова Петкова во целост се достапни на линкот за трудови (е-репозиториум):

<http://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Angelkova+3A+Tanja+3A+3A.html>

Во продолжение е дадена кратка евалуација на пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија во последните пет години, како дел од законските услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор:

- Angelkova, T., Dzordzevic Milosevic, S. & Ristova, C. (2018). Importance of agro-tourism for development of tourism in Northeastern Macedonia. *International Journal of Information, Business and Management*, 10(2), 77-83.

Целта на овој труд е како и на кој начин да се стимулираат и активираат селаните кои живеат во пограничните области на североисточна Македонија, да ја обноват земјата за одржлив рурален туризам. Туризмот во голема мера може да го подобри животот на луѓето кои живеат во овие области. Со традиционалната подготовка за производство и подготовка на храна, треба да се вклучи еднакво и рурално туристичко дејство како дополнителна активност и во обновата на овие села и севкупниот развој на руралните области. Кога ќе се поврзуваат земјоделството и туризмот, бројот на млади кои не ги напуштаат руралните средини би се зголемувал, а оние што веќе ги преуредиле своите домови за сместување на туристи. Туризмот може да се смета за најсоодветна активност која ќе придонесе за зголемување на различните економски активности во овие области.

- Dimitrov, N., Koteski, C., Jakovlev, Z., Angelkova, T., Metodijeski, D. & Josheski, D. (2016). Valorization of the Pelister National Park (Macedonia) for hiking, sport, education and recreational tourism. *International Scientific Journal Turizam*, 20(3), 141-152.

Националниот парк Пелистер има изобилство на природни и антропогени географски карактеристики. Сместувањето, заедно со спортот, образованието и рекреативниот туризам се водечки атракции за туристите во Паркот, што е очигледно од системот на патеки погодни за овие активности. Паркот има голем потенцијал да ги усогласи потребите на различни корисници. Трудот е базиран на емпириско истражување и преглед на релевантна литература. Емпириското истражување беше спроведено на примерок од 124 испитаници со цел да се покаже потенцијалот за развој на планински, спортски, образовен и рекреативен туризам.

- Dimitrov, N., Taskov, N., Koteski, C., Mitreva, E., Metodijeski, D., Angelkova, T., Josheski, D. & Filiposki, O. (2018). Transformation of Tourism in the Republic of Macedonia in the last 100 years. *International Journal of Humanities Social Sciences and Education*, 7(09), 9-13.

Во трудот се презентирани сублимирани анализи од научноистражувачки проект за туризам и угостителство. Изгледот и текот на туризмот неколку пати се прекинати и реактивирани. Целта на трудот е да се разбере почетокот и текот на туризмот, анализа на податоците за туристичката посета, сместувачките капацитети, дефинирање на проблемите со кои се соочува туризмот во земјата и обезбедување насоки за промоција на туризмот.

- Dimitrov, N., Koteski, C., Angelkova, T., Metodijeski, D. & Josheski, D. (2016). Historical–Geographic Overview Life Cycle of Tourism and Hospitality in Dojran and Dojran Lake in Republic of Macedonia. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 5(12), 24-31.

Целта на овој труд е да се идентификува почетокот и да се објасни историскиот и географскиот поредок на изгледот, промените и процесите во туризмот и угостителството и паралелно за да го определи односот на животниот циклус на туризмот во Дојранскиот регион. Во овој простор туризмот се базира на вредностите на природната тријада, воздушно-водното земјиште, така што повеќето туристи го користат своето време за разни рекреативни, спортски, здравствени и други активности во и околу езерската вода. За да ја потврдиме хипотезата, ние користиме повеќекратни истражувачки методи. Според податоците од нашето истражување, езерото и населбата циклично се развиваат заедно со туризмот. Од истражувањето воспоставивме циклус кој во периодот на неговиот максимален развој е прекинат и кој наскоро почнува да се стабилизира и подмладува со вистински индикатори за раст на туризмот.

- Magdinceva Sopova, M., Angelkova-Petkova, T. & Temelkov, Z. (2016). The impact of small and medium sized enterprises (SMS) in the development of sports tourism in the municipality of Dojran, Republic of Macedonia, *Economic Development*, (3/2016), 354-365.

Преку истражувањето спроведено во рамките на овој труд се потврдува основната хипотеза дека развојот на спортскиот туризам на подрачјето на Општина Дојран зависи од придонесот и влијанието на малите и средни претпријатија кои се реални создавачи на понудата во овој сектор. Спортскиот туризам претставува подрачје со висок потенцијал за раст и развој, бидејќи масовниот карактер и финансиските бенефити создаваат ефект на синергија во создавањето на оригинална понуда.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Според приложената документација, кандидатката го познава англискиот јазик. Во периодот 2014-2018 година кандидатката активно учествува во наставно-образовната дејност преку повеќе активности. Организира теренска настава за студентите преку посета на туристички и други објекти, саемски манифестации и други настани, како: манифестација „Смоквијада“ – Гевгелија; посета на саеми за Туризам во Грција и Белград; пракса за студенти од насоката туризам итн. Била координатор во организирање на традиционалната „Туристичко-гастрономска изложба на алтернативни форми за развој на туризмот“ која се одржува во Гевгелија во последните 10 години. Членувала во многубројни комисији, како: комисија за обука за упис на студенти (2014-2018 година); Комисија за упис на студенти на прв циклус студии (2014-2018 година); Пописна комисија за Факултетот за туризам и бизнис логистика во Гевгелија; Комисија за проверка на студентски досиеја за одбрана на дипломски труд; Наставно-научен совет на Факултет за туризам и бизнис логистика. Воедно, кандидатката била член на работна група за ЛАГ иницијатива: Богданци, Валандово, Гевгелија, Дојран (Македонија), и учествувала на VII CEI – регионален форум за Wellness & Spa индустрија во Белград (Србија).

Кандидатката има учествувало на повеќе настани (работилници, форуми, обуки, тркалезни маси итн.) и добиено повеќе признанија, благодарници и сертификати. Била пленарен предавач на научен собир „Младински иновативен камп“ – Македонија и Бугарија, и на стручниот собир „8th CEI Regional Forum for Health, Wellness & SPA Industry“, Србија. Во 2017 година има остварено студиски престој во Грција, во рамки на проектот „Вмрежување на МСП од креативна индустрија во прекуграничниот регион на Македонија и Грција“ - ПАРК, Грција.

Кандидатката д-р Ангелкова-Петкова била член на неколку организациски, програмски, уредувачки и рецензентски одбори на научно-стручни конференции. Воедно, била рецензент на два водичи: „Водич за препознатливите производи, локалитети, објекти и настани во Македонија“ и „Водич низ регионите во Република Македонија“, и на неколку научни труда. Од 2017 година, таа е назначена за Амбасадор за Македонија за GWD (Global Wellness Day).

Д-р Ангелкова-Петкова учествувала во многу национални и меѓународни научно-стручни и научноистражувачки проекти. Позначајни се:

- Иновативен пристап во развојот на културниот туризам во Општина Гевгелија преку културното наследство, настаните и субјектите, Општина Гевгелија, 2017;
- Модел за подобрување на перформансите во хотелската индустрија и туризмот во Македонија, ФНИП, УГД-Штип, 2017-2019;
- Историско-географски пресек на туризмот и угостителството во Република Македонија, ФНИП, УГД-Штип, 2016-2018;
- Советодавна програма за поддршка на Земјоделието во Македонија / Рурален Развој. GRM International AB / MAASP Program Office, Скопје, Македонија, 2008;

- Центар за развој на цивилно општество PROTECTA/EAR TPC Kalca B-143, Ниш, Србија, 2007-2008;
- Рурален развој / туристички развој / видео обработка / промоција / организирање на настани. GTZ Охрид, Македонија, 2007;
- Натура Балканика, Центар за рурален развој, Димитровград, Србија, 2007;
- Елаборирање на стратегија за локален развој во Југоисточна Европа, Организација: Inwent, Германија, 2007;
- Брендирање на региони и продукти, Inwent, Германија, член на тим. 2007 година;
- Социо-економски истражувања, Светска Банка/ Regional Environmental Center- Будимпешта. 2007;
- The Land of Shopska, GTZ Белград, Србија, 2006-2007;
- Дел од тимот за изработка на студија Assessments of rural areas in the South-East border region of Macedonia, Bulgaria and Serbia, GTZ Белград, Србија, 2005;
- Извештај од организирана конференција за проект - The Land of Shopska, GTZ Белград & InWent, 2005;
- Мапирање на занемарените заедници и евалуација на социјалните потреби, Министерство за Финансии на Република Македонија и Светска Банка –IDA, 2004;
- Модернизација на македонската економија за земјоделие и храна и нејзина апроксимација на ЕУ, FAO & GTZ, 2004;
- Натура Балканика, Центар за рурален развој, Димитровград, Србија, 2004.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование и врз основа на Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и разгледување на доставената докуменатација пропишана во објавениот јавен конкурс, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Тања Ангелкова Петкова ги исполнува сите суштински и законски критериуми за да биде избрана за наставник во наставно-научно звање вонреден професор на Факултетот за туризам и бизнис логистика на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Кандидатката има соодветно образование, многубројни учества во проекти, научноистражувачки трудови и книги, работилници и др.

Рецензентската комисија има посебно задоволство и чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика **да ја избере д-р Тања Ангелкова Петкова за наставник во наставно-научно звање вонреден професор од наставно-научните области економика на туризам и угостителство и управување со туристички простор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Билјана Петревска, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Марија Таковска, редовен професор, член, с.р.

Д-р Никола В. Димитров, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА
НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р.бр	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1	Избор во звање доцент	30				30
	ВКУПНО					30
Р.бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
	- Монографија, во земјава (бр. 2) - Научна книга Во странство, бр. 1 Во земјава, бр. 3, 10	3	10	1	15	45
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание Прв автор, бр. 12 Втор автор, бр. 15 Останати автори, бр. 11, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 22		1x9 1x6 8x3			39
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Во земјава, бр. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 39, 40, 41, 42 Во странство, бр. 24, 25, 26, 27, 28, 35, 37, 38	11	2	8	3	46
	Пленарно предавање на научен собир	2	3	1	6	12
	Учесник во научен проект	3	2			6
	Член на уредувачки одбор на научно списание (останати)	1x1				1
	Член на организационен или научен одбор на научен собир	2	1	3	2	8
	Рецензент на научен труд (останати)	5x1				5
	ВКУПНО					162
	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
	Книга бр. 4, 5, 6, 7, 8, 9	6	10			60
	Труд во стручно списание, бр. 18, 19, 23			3	6	18
	Пленарно предавање на стручен собир			1	4	4
	Уредник на зборник на трудови од стручен собир	2	1			2
	Стручни награди и признанија			2	8	16
	Член на факултетски орган, комисија	2				2
	ВКУПНО					102
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ	294				

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „СКРИПТА ПО ПРЕДМЕТОТ
ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД ГЕРМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО“
ОД ДОЦ. Д-Р ДАРИНКА МАРОЛОВА, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1902-229/14 од 185. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 19.12.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Билјана Ивановска, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип;
 - доц. д-р Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип,
- за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „Скрипта по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“ од доц. д-р Даринка Маролова, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, насока Преведувачи и толкувачи.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Понудениот ракопис од доц. д-р Даринка Маролова со наслов „Скрипта по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“, како интерна скрипта за објавување во електронска форма на интернет-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, е наменет за предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно, предмет кој се изучува во седмиот семестар од страна на студентите од Катедрата на германски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, насока Преведувачи и толкувачи, со неделен фонд на часови 2+2+1. Приложениот ракопис на доц. д-р Даринка Маролова е напишан на македонски јазик и е во согласност со предметната програма за предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно. Авторката се водеше од идејата да состави интерна скрипта, како материјал за учење, кој ќе им биде од голема корист на студентите при стекнување со теоретски знаења, како и со вештини за преведување од германски на македонски јазик и обратно, односно кој ќе им помогне во евалуацијата и самоевалуацијата на стекнатите знаења и вештини по овој предмет. Основната цел на скриптата е оспособување на студентите, односно на сите оние кои планираат да се занимаваат со преведување од германски на македонски јазик и обратно за самостојна работа и нивна подготовка за самоуверено и сигурно влегување во преведувачката дејност, како и со запознавање на основните теоретски постулати на транслатологијата.

Ракописот на доц. д-р Даринка Маролова има вкупно 41 страница, напишан е во А4 формат и според обемот ги задоволува основните критериуми за објавување на рецензирана скрипта во електронска форма според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Текстовите во скриптата може да ги поделиме на теоретски и апликативни. Теоретскиот дел ги опфаќа следниве тематски подрачја: Вовед во основните транслатолошки теми; Стручно и книжевно преведување; Релевантни транслатолошки поими. Апликативниот дел ги опфаќа следниве тематски подрачја: Проблематичната природа на преводот од германски на македонски јазик и обратно; Преведувачки постапки и нивна примена

во преводот од германски на македонски јазик и обратно. Првото тематско подрачје е поделено на три точки, второто на две, а четвртото на пет точки. Третата точка од четвртото поглавје, од своја страна, содржи две потточки.

На почетокот, секако, е даден сосема кус предговор, како обраќање на авторката кон читателите, а на крај се заклучокот и користената литература.

Содржинската систематизација на ракописот се совпаѓа со формалната. Првото поглавје, кое се занимава со емпириска разработка на најважните транслатолошки теми, ја застапува тезата дека науката за преведувањето и толкувањето сè уште мора да „се бори“ за својот статус на независна научна дисциплина, затоа што некои сè уште ја сметаат како поддисциплина на лингвистиката. Како посебна наука таа се развива со посебен интензитет во годините од втората половина на 20 век, од кога датираат и досега најшироко прифатените теории кои се накусо претставени во овој труд, а тоа се: Translation Studies и полисистемската теорија; функционалистичките теории; комуникативните теории и интерпретативните теории. Во второто поглавје накусо се објаснети основните видови преведување и толкување, со посебен осврт кон книжевното и стручното преведување, доаѓајќи до сознанието дека секој вид преведување наметнува специфични предуслови кои треба да ги исполнуваат преведувачите за да можат со успех да се занимаваат со кој било вид на преведување. Во третото поглавје во кратки црти се објаснети некои релевантни транслатолошки поими: еквивалентност, транслаторен проблем, транслаторна тешкотија, транслаторна грешка, преведувачка постапка, преведувачка стратегија. Притоа е укажано на разликите меѓу транслаторните проблеми и транслаторните тешкотии, како и меѓу преведувачките постапки и преведувачките стратегии. Во четвртото поглавје, со кое всушност започнува апликативниот дел на ракописот станува збор за проблематичната страна на преводот од германски на македонски јазик и обратно со наведување на конкретни примери и можни решенија за некои феномени, како што се: преводната еквивалентност, лажните парови, културно-специфичните феномени, кратенките/скратениците и стручните термини. Со други зборови, со ова поглавје е укажано на тоа како практично може да се применуваат емпириските знаења од науката за преведување и толкување во преведувањето од германски на македонски јазик и обратно. Во делот за преводната еквивалентност преку многубројни примери е направен осврт кон можните еквивалентни врски (целосна еквиваленција, делумна еквиваленција и нулта-еквиваленција, односно непостоење на еквиваленција) меѓу лексичките средства во германскиот и во македонскиот јазик. Делот посветен на лажните парови е составен со цел да го предупреди преведувачот за заблудите до кои би можел да биде доведен ако не знае дека станува збор за лажни двојки. За таа цел, за ваквите поими од германскиот и од македонскиот јазик се наведени и вистинските преводни еквиваленти во македонскиот, односно во германскиот јазик. Следниот дел е посветен на можните преводни опции за некои лингвистички (лексички, граматички и графемски) и некои комуникациски специфични феномени со културна заднина, со посебен осврт кон фразеолошките изрази, како културноспецифични феномени во начинот на комуницирање. Во поглед на кратенките и скратениците прво е направен кус преглед на некои често користени кратенки/скратеници од едниот јазик паралелно со соодветните, веќе широко прифатени еквивалентни кратенки/скратеници од другиот јазик, а потоа во посебна табела е даден поединечен преглед на некои германски и македонски често применувани кратенки/скратеници, секоја со соодветната експликација во другиот јазик. На крај, станува збор за преводот на стручните термини од германски на македонски јазик и обратно, како еден доста комплициран сегмент, релевантен за преведувањето на стручни текстови. Во овој контекст се наведени репрезентативни примери на стручни поими од медицинската, правната и економската терминологија, како и термини од Европската Унија, од административната и техничко-машинската терминологија. Во петтото поглавје се дефинирани и егземплярно поткрепени најчесто применуваните преведувачки постапки од страна на преведувачите. Притоа е укажано на тоа како да се препознаваат и правилно да се применуваат следниве преведувачки постапки: транскрипција, буквален превод, приближен превод, парафраза, транспозиција, адаптација, модулација, вметнување и испуштање.

Овој ракопис претставува само еден сегмент од она што идните преведувачи треба да го совладаат за време на нивната подготовка за самостојно впуштање во преведувачката дејност, иако за секое од наведените подрачја може да се најдат повеќе информации во рамките на други сродни дисциплини и факултетски предмети, како што се: теоријата на преведувањето и толкувањето, терминологијата, лексикологијата и лексикографијата, етиката, контрастивната лингвистика и сл.

Оваа скрипта произлезе од потребата студентите на насоката Преведување и толкување на Групата за германски јазик и книжевност да имаат материјали кои ќе им овозможат поголема надградба на теоретското знаење, но и стекнување и усовршување на вештините потребни за преведување на текстови од различен обем и вид од германски на македонски јазик и обратно. Освен како учебно помагало за часовите по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно, оваа скрипта ја гледаме и како поттик за останатите научни работници кои се занимаваат со оваа проблематика да истражуваат и творат, сè со цел да придонесат кон збогатување на македонскиот библиотечен фонд со стручна литература од областа на транслатологијата.

Авторката, инаку наставник по германистика и транслатологија на Филолошкиот факултет – Штип, е свесна дека на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип му е потребна една ваква публикација во време кога овде, како и на другите државни и приватни универзитети во Р Македонија, има сè поголем интерес од страна на матурантите да студираат странски јазици, особено германски јазик и понатаму во животот да се занимаваат професионално со преведување од германски на македонски јазик и обратно. Потребата од стручни преведувачи на пазарот на труд се должи на тоа што денес контактите меѓу народите се наоѓаат на едно завидно ниво, а тоа е овозможено пред сè со интензивниот напредок во науката и во технологијата. Имено, со сè поголемите комуникациски и транспортни можности, како и со отстранувањето на шангајските бариери на македонските граѓани им се овозможуваат сè повеќе контакти со говорители на германскиот јазик. Контактите се остваруваат од лични причини - со цел за дообразување, вработување, лекување, склучување на брак, посета на роднини, пријатели, од економски причини - со цел за трговски и логистички соработки, од политички причини – со цел за преговори, склучување разни договори и сл. Особено со почетокот на преговорите на Македонија за влез во Европската Унија, се очекува значителен пораст на потребите од преведувачки и толкувачки услуги за јазичниот пар македонски - германски. За таа цел на студентите, кои во иднина треба да бидат способни да преведуваат, и тоа со висок квалитет, мора да им се овозможи пристап до што е можно поголем обем на стручна литература. Во таа насока е и објавувањето на оваа скрипта, за која веруваме дека на студентите ќе им служи како учебно помагало и по завршувањето на студиите, а не само за време на студирањето.

ЗАКЛУЧОК

Трудот на доц. д-р Даринка Маролова со наслов „Скрипта по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“, кој е понуден за објавување како рецензирана скрипта во електронска форма на веб-страницата од Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, претставува извонреден прилог кон науката за преведување и толкување, како и кон германистиката во Македонија, воопшто. Авторката доц. д-р Даринка Маролова со примена на максимална конкретизација на дел од теоретските достигнувања, како и на стекнатите практични знаења и вештини во дисциплината преведување во двете насоки, од германски на македонски и од македонски на германски јазик, успеа недвосмислено да одговори на поставените задачи и да понуди драгоцен материјал, сегментиран во повеќе релевантни подрачја. Со овој материјал на идниот преведувач од германски на македонски јазик и обратно би му се овозможило соодветно да ги практикува сите оние придобивки од теоријата, во насока на стекнување на потребните вештини и компетенции кои се неопходни за да може професионално да се занимава со преведување.

Ова е уште едно самостојно, научно-иновациско достигнување, кое и термилошки и методолошки се движи во рамките на високиот квалитет. Со ова им се даваат значајни импулси на студентите во обидите за решавање на суштинските проблеми со разбирањето и преведувањето од германски на македонски јазик и обратно, а истовремено се поттикнуваат и другите истражувачи да вршат понатамошни продлабочувања во важните теми од транслатологијата, како и да ги прошируваат постоечките достигнувања на интердисциплинарно ниво.

По направената евалуација на ракописот, Рецензентската комисија едногласно и со потполна убеденост му дава препорака на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го прифати овој труд како скрипта по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно и да одобри негово објавување во е-библиотеката на официјалната интернет-страница на Универзитет како рецензирана скрипта.

Рецензенти

Проф. д-р Билјана Ивановска, с.р.
Доц. д-р Драгана Кузмановска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „ПРАКТИКУМ ПО ПРЕДМЕТОТ
ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД ГЕРМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО“
ОД ДОЦЕНТ Д-Р ДАРИНКА МАРОЛОВА, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1902-229/15 од 185. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 19.12.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Билјана Ивановска, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип;
- доц. д-р Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „Практикум по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“ од авторката доцент д-р Даринка Маролова, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Понудениот ракопис од доц. д-р Даринка Маролова со наслов „Практикум по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“ како практикум за објавување во електронска форма на интернет-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип е наменет за предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно, кој се изучува во седмиот семестар на Катедрата на германски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, насока Преведувачи и толкувачи и е во согласност со предметната програма за наведениот предмет со неделен фонд на часови 2+2+1. Приложениот ракопис на доц. д-р Даринка Маролова е напишан на македонски јазик, а материјалот за работа, т.е. текстовите за обработка се на двата јазика, т.е. германски и македонски. Авторката се водеше од идејата да состави практикум, како материјал за вежбање, кој ќе им биде од голема корист на студентите при стекнувањето и усовршувањето на вештините за преведување од германски на македонски јазик и обратно, односно ќе им помогне во евалуацијата и самоевалуацијата на стекнатите знаења и вештини по овој предмет. Основната цел на практикумот е оспособување на студентите, односно на сите оние кои планираат да се занимаваат со преведување од германски на македонски јазик и обратно за практична примена на основните теоретски постулати на транслатологијата, како и за нивна подготовка за самоуверено и сигурно влегување во преведувачката дејност.

Ракописот на доц. д-р Даринка Маролова има вкупно 42 страници, напишан е во А4 формат, и според обемот ги задоволува основните критериуми за објавување на рецензиран практикум во електронска форма, според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Текстовите во практикумот е подредени во рамките на две тематски подрачја: 1. литературни дела; 2. стручни текстови. Секое тематско подрачје претставува збир на текстови на германски и на македонски јазик и содржи по две задачи, имено првата задача е да се преведат од германски на македонски јазик дадените текстови и да се дискутира во групата за проблематичните места, а втората задача е истото тоа да се направи во обратниот правец, т.е. од македонски на германски јазик. Првото тематско подрачје содржи вкупно 24 текста, односно 12 извадоци од романи и раскази на германски јазик и 12 извадоци од романи и

раскази на македонски јазик. Второто тематско подрачје содржи вкупно 23 текста, односно 12 извадоци од германски и 11 извадоци од македонски текстови со стручна терминологија. Литературните текстови имаат главно уметничка функција и се со доминантен естетски израз, додека, пак, главна особина на стручните текстови е присуството на огромен број стручни термини за чие преведување се применуваат специјализирани речници. Покрај тоа, стручните текстови содржат и табели, хемиски равенки, графички прикази, скици, дијаграми, слики и сл., а јазикот е прецизен, концизен и јасен.

На почетокот, секако, е даден сосема кус предговор, како обраќање на авторката кон читателите, а на крајот е наведена користената литература.

Содржинската систематизација на практикумот се совпаѓа со формалната, т.е. во првото поглавје, насловено како „Литературни дела - Извадоци за преведување“ од студентот, како иден преведувач/толкувач се бара да ги преведе најпрво на македонски јазик наведените извадоци од литературни дела од познати германски писатели, а потоа обратно, да ги преведе на германски јазик наведените извадоци од литературни дела од познати македонски писатели. Притоа се очекува тој да ги покаже своите писателски способности, затоа што, како што е познато, да се преведува едно литературно дело значи преведувачот да се стави во функција на писател, т.е. да ги користи сите свои експресивни потенцијали со цел да го задржи естетскиот карактер на делото, а сепак да не излезе од содржинските рамки. Покрај со писателски талент, студентот преку наведените вежби во практикумот треба да ја развива и вежба својата креативност, снаодливост, самоувереност, како и да покаже извесна храброст, умешност, љубопитност, истрајност и сл. Освен тоа, преку преведувањето на наведените извадоци студентот ќе се стекне со нови сознанија од странскиот јазик и култура, од литературата, па дури и од мајчиниот јазик.

За второто поглавје, насловено како „Стручни текстови - Извадоци за преведување“ е направен избор на текстови со стручна терминологија. На почетокот се дадени текстови на германски, а понатаму и текстови на македонски јазик, секој од нив сместен во определен стручен домен. Палетата на опфатените стручни полиња е доста голема, почнувајќи од енергетика, право, хемија, образование, социјала, технологија, биологија, менаџмент, земјоделие, информатика, рударство, економија, медицина, екологија и др. Целта на вежбите од ова поглавје е да се оспособи идниот преведувач за справување со стручни текстови, т.е. да си ги преиспита своите термилошки и енциклопедиски знаења за разни области, и онаму каде што ќе констатира недостатоци, да ги надмине со поинтензивно читање на текстови од таа стручна област, како би го намалил фондот на непознатите термини. Освен тоа овие текстови претставуваат предизвик за студентите-идни преведувачи и поради присуството на табели, хемиски равенки, графички прикази, скици, дијаграми, слики и сл. за што е потребно и извесно информатичко знаење.

Овој практикум произлезе од потребата, студентите да имаат материјали за вежбање, кои ќе им помогнат во совладувањето на вештините за преведување од германски на македонски јазик и обратно. Притоа тие може да вежбаат самостојно, во парови или во групи на часовите за вежби по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно и под надзор на предметниот наставник, кој ќе им помага и ќе ги насочува кога ќе наидат на тешкотии.

Авторката, инаку наставник по германистика и транслатологија на Филолошкиот факултет – Штип, е свесна дека на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип му е потребна една ваква публикација, во време кога овде, како и на другите државни и приватни универзитети во Р Македонија има сè поголем интерес кај матурантите да студираат странски јазици, особено германски јазик и понатаму во животот да се занимаваат професионално со преведување од германски на македонски јазик и обратно. Потребата од стручни преведувачи на пазарот на труд се должи на тоа што денес контактите меѓу народите се наоѓаат на едно завидно ниво, а тоа е овозможено пред сè со интензивниот напредок во науката и во технологијата. Имено, со сè поголемите комуникациски и транспортни можности, како и со отстранувањето на шангајските бариери на македонските граѓани им се овозможуваат сè повеќе контакти со говорители на германски јазик. Контактите се остваруваат од лични причини - со цел за дообразување, вработување, лекување, склучување на брак, посета на

роднини и пријатели; од економски причини - со цел за трговски и логистички соработки; од политички причини – со цел за преговори, склучување разни договори и сл. Особено со почетокот на преговорите на Македонија за влез во Европската Унија се очекува значителен пораст на потребите од преведувачки и толкувачки услуги за јазичниот пар македонски - германски. За таа цел на студентите, кои во иднина треба да бидат способни да преведуваат, и тоа со висок квалитет, мора да им се овозможи пристап до што е можно поголем обем на стручна литература. Во таа насока е и објавувањето на овој практикум, за кој веруваме дека ќе им служи на студентите - германисти, на Отсекот за преведување и толкување и по завршувањето на студиите, а не само за време на студирањето.

Авторката на овој практикум се покажа како доста прибирлива и темелна во изборот на материјал во поглед на разноликост на темите, на што почива, всушност, неспорната релевантност на овој труд. Посебна вредност на димензионирањето на овој труд се постигнува со големата практичност од која авторката беше предводена за време на изготвувањето на овој модел. Таа во преден план го стави концептот за неопходно посредство меѓу владеењето на странски јазици и поседувањето на енциклопедиски знаења, од една страна, и познавањето на културите и способноста за естетско изразување, од друга страна. Тоа го постигна со значителна прецизност, конкретизирајќи и отелотворувајќи ги транслатолошките ентитети во задачи, подредени во специјални тематски подрачја.

ЗАКЛУЧОК

Трудот на доц. д-р Даринка Маролова со наслов „Практикум по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно“, кој е понуден за објавување како рецензиран практикум во електронска форма на веб-страницата од Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, претставува извонреден прилог кон науката за преведување и толкување, како и кон германистиката во Р Македонија. Авторката доц. д-р Даринка Маролова со примена на максимална конкретизација на дел од теоретските достигнувања во дисциплината преведување, заедно со своите поддисциплини, имено книжевното и стручното преведување, успеа недвосмислено да одговори на поставените задачи и да понуди драгоцен материјали, опфатени во двете наведени релевантни подрачја. Преку примената на овој практикум на студентите и идни преведувачи би им се овозможило соодветно да ги практикуваат и вежбаат сите оние придобивки од теоријата во насока на стекнување со потребните знаења и компетенции, кои ќе може да ги применуваат во текот на целокупниот професионален живот.

Ова е уште едно самостојно, научно-иновациско достигнување, кое и термиолошки и методолошки се движи во рамките на врвниот квалитет. Тоа не само што ги надврзува актуелните транслатолошки проблематики на тековниот научен дискурс, туку им дава и значајни импулси на студентите во обидите за решавање на суштинските проблеми со разбирањето и преведувањето, соединувајќи ги притоа литературните, термиолошките, формалните и реторичките аспекти.

Приложената студија треба да им биде поттик и на другите истражувачи-транслатолози за вршење понатамошни продлабочувања на наведените теми и да иницира инклузија на поголема интердисциплинарност во работата.

По направената евалуација на ракописот, Рецензентската комисијаа едногласно и со потполна убеденост му дава препорака на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го прифати овој труд како практикум по предметот Преведување од германски на македонски јазик и обратно и да одобри негово објавување во е-библиотеката на официјалната интернет-станица на Универзитет како рецензиран практикум.

Рецензенти

Проф. д-р Билјана Ивановска, с.р.
Доц. д-р Драгана Кузмановска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „КЛИНИЧКА БИОХЕМИЈА”
ОД ПРОФ. Д-Р ТАТЈАНА РУШКОВСКА, ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ
НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2002-254/54 од 213. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 9.11.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Слобода Џекова-Стојкова, редовен професор во пензија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј” - Скопје и
- проф. д-р Ицко Ѓорѓоски, редовен професор, Институт за биологија, Природно-математички факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј” - Скопје,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „Клиничка биохемија” од проф. д-р Татјана Рушковска, наменет за студентите на студиската програма Фармација, интегрирани студии од прв и втор циклус на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Приложениот ракопис за учебник со наслов „Клиничка биохемија” е наменет за студентите на студиската програма Фармација, интегрирани студии од прв и втор циклус на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, за предметот Клиничка биохемија што се изучува како задолжителен предмет во седмиот семестар со фонд на часови 2+2+1 и носи 5 кредити. Приложениот ракопис за учебник е во согласност со предметната програма и целосно ја опфаќа наставната материја за теоретска и практична настава за предметот Клиничка биохемија за студиската програма Фармација.

Податоци за обемот ракописот: Ракописот за учебник со наслов „Клиничка биохемија” од проф. д-р Татјана Рушковска е напишан на македонски литературен јазик и содржи вкупно 248 страници во А4 формат. Користен е фонт Arial со македонска поддршка, со големина на буквите 11 и проред 1,0. Ракописот е поделен во 8 поглавја, согласно со темите што се предвидени за обработка со предметната програма. Ракописот содржи вкупно 70 слики (фотографии, илустрации, графикони, структурни формули) и поголем број табели. Техничкото уредување на учебникот е на завидно ниво и овозможува одлична прегледност на изложената материја. Ракописот содржи детална листа на кратенки што се објаснети на македонски и на англиски јазик, преглед на користената литература и детален предметен азбучен индекс. Обемот и содржината на ракописот целосно соодветствуваат со предвидениот фонд на часови за теоретска и практична настава за предметот Клиничка биохемија на студиската програма Фармација. Приложениот ракопис за учебник е во согласност со одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Учебник што обработува иста содржина досега не е објавен на Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип. Објавени се скрипта и практикум „Основи на биохемија” од проф. д-р Татјана Рушковска, каде што се опфатени дел од содржините што се обработени во приложениот ракопис за учебник. На Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип, како и во Република Македонија и пошироко,

досега се објавени бројни учебници и учебни помагала од областа на биохемијата и клиничката биохемија. Меѓутоа, приложениот ракопис за учебник со наслов „Клиничка биохемија” од проф. д-р Татјана Рушковска како целина и како начин на обработка на материјата претставува автентично дело, каде што авторот на еден оригинален начин ја сублимира комплексната материја на молекуларни основи и практични аспекти на клиничката биохемија. Притоа, начинот на кој е презентирана обработената материја целосно соодветствува со предзнаењата на студентите и со целите на предметната програма по предметот Клиничка биохемија во рамките на студиската програма Фармација. За одбележување е дека обемената и комплексна материја е презентирана јасно и концизно, со користење наразбирлив јазик и стил на изразување, што ја прави приемлива за студентите за кои е наменет овој учебник и говори за компетентноста и зрелоста на авторката.

Краток опис на содржината: На главниот текст на приложениот ракопис за учебник му претходи краток предговор каде што авторката дава основни податоци за содржината и намената на учебникот, краток хронолошки преглед за настанувањето и континуираните напори за подобрување на квалитетот на текстот и ја изразува својата благодарност кон рецензентите за корисните сугестии.

Следува детална содржина на текстот што е изработена квалитетно и прецизно и која дава јасен преглед на содржините што се обработени во рамките на учебникот.

Главниот текст на приложениот ракопис за учебник е поделен во осум поглавја, согласно со предметната програма за предметот Клиничка биохемија на студиската програма Фармација.

Првото поглавје го носи насловот - Вовед во клиничката биохемија. Во ова поглавје авторката најпрвин ги објаснува целите и задачите на клиничката биохемија како наука, согласно со дефиницијата на Интернационалната федерација за клиничка хемија (IFCC – International Federation of Clinical Chemistry) и дополнително ја дефинира клиничката биохемија како „хемија на здравјето и болеста”. Во продолжение се обработени фазите во работниот процес во клиничко-биохемиските лаборатории, со посебен акцент на преаналитичката фаза и влијанието на различни аспекти од преаналитичката фаза врз точноста на резултатите од клиничко-биохемиските анализи. Презентирани се мерките за заштита при работа со крв и телесни течности и акцентирана е потребата од нивна задолжителна примена со цел да се превенира трансмисијата на патогени микроорганизми од пациент на здравствено лице, од здравствено лице на пациент и од пациент на пациент. Презентирани се исто така затворените системи за земање на крв, различните техники на пипетирање и основните принципи на спектрофотометријата и центрифугирањето. Понатаму, детално е објаснето влијанието на најразлични ендогени и егзогени фактори врз резултатите од клиничко-биохемиските анализи. Првото поглавје завршува со осврт кон концептот на внатрешна и надворешна контрола на квалитетот на резултатите од клиничко-биохемиските анализи, како сегмент од примената на стандардот ISO:15189.

Второто поглавје го носи насловот - Клиничко-биохемиски методи за дијагностицирање и следење на нарушувањата на метаболизмот на јаглехидратите, со посебен осврт на шеќерната болест. Во ова поглавје се обработени клиничко-биохемиските параметри за дијагностицирање и следење на текот на шеќерната болест, која претставува најчесто нарушување на метаболизмот на јаглехидратите, а воедно и едно од најчестите заболувања во современиот свет. На почеток авторката дава краток осврт на општите карактеристики, поделбата и метаболизмот на јаглехидратите. Ваквиот дидактички пристап е сосема оправдан имајќи ја предвид основната намена на овој учебник, а тоа е совладување и пред сè разбирање на клиничко-биохемиските методи и нивното дијагностичко значење. Краткиот осврт на општите карактеристики, поделбата и метаболизмот на јаглехидратите им овозможува на студентите да ги интегрираат претходните и новите знаења, што често пати недостасува во современиот образовен процес. Понатаму во текстот авторот ја презентира дефиницијата за шеќерната болест и класификацијата на ова заболување според Светската здравствена организација. Следува детално објаснување

за определувањето на концентрацијата на глукоза во крв, детална разработка на методите со глукоза оксидаза и хексокиназа и осврт кон определувањето на глукоза во полна крв со прирачен глуметар. Детално се обработени техниката и принципот на методите за определување на глукоза и кетонски тела во урината, како и оралниот глукоза толеранс тест и интерпретацијата на резултатите од истиот. Особен акцент е ставен на објаснувањето на биохемиско-физиолошките основи за примена на хемоглобинот А1ц како биомаркер за регулацијата на гликемијата во претходните два до три месеци, методите за негово определување (имунохемиска имуоинхибиторна метода и метода заснована на принципот на боронат-афинитетна хроматографија) и интерпретацијата на добиените резултати. На крајот од второто поглавје е објаснето дијагностичкото значење на фруктозаминот, микроалбуминуријата, инсулиноот и Ц-пептидот.

Третото поглавје со наслов - Клиничко-биохемиски методи за проценка на липидниот статус, исто така започнува со осврт кон општите карактеристики, поделбата и метаболизмот на липидите. Детално се обработени карактеристиките на липопротеините од крвната плазма и нивниот метаболизам, како и нарушувањата на тој метаболизам со детална класификација на дислипидемиите и објаснување за улогата на липопротеините од крвната плазма во процесот на атерогенезата. Презентирани се четирите основни клиничко-биохемиски параметри за дијагностицирање на дислипидемиите, со посебен акцент на референтните вредности и специфичниот принцип на нивното воспоставување. Детално се обработени ензимските методи за квантитативно определување на вкупен холестерол и триглицериди, методите за определување на HDL-холестерол (метода со таложење и директна метода) и методите за определување на LDL-холестерол (директна метода, метода со таложење и пресметковна метода со користење на Friedewald формула). На крајот од ова поглавје е даден краток осврт на дијагностичкото значење на аполипопротеините А I и В100.

Четвртото поглавје е со наслов - Клиничко-биохемиски анализи на протеини. По краткиот осврт кон хемиската градба, поделбата и основите на метаболизмот на протеините, во ова поглавје најпрвин е обработен основниот протеински статус на крвната плазма, со детална разработка на методите за квантитативно определување на вкупните протеини (биуретска метода) и албумините (метода со бромкрезол зелено). Понатаму во ова поглавје е дадено детално објаснување на принципите на имунотурбидиметријата и имунонефелометријата, техники што се од значење за квантитативно определување на различни специфични протеини во плазма и урина. Овде особено е потенциран феноменот на вишок на антиген кој води до издавање на неточни резултати, а презентирани се и стратегиите за негово надминување. Дискутирани се карактеристиките и спецификите на имунотурбидиметријата и имунонефелометријата, презентирани е полуавтоматски ласерски нефелометар и обработено е дијагностичкото значење на дел од најчесто определуваните специфични протеини во клиничката пракса (Ц-реактивен протеин, ревматски фактор, трансферин, хаптоглобин и β 2-микроглобулин). Понатаму, обработено е уште еден значаен параметар од протеинскиот статус, а тоа е фибриногенот во крвната плазма и неговото квантитативно определување со методата на Clauss. Во продолжение следува дефиниција и класификација на протеинуријата со обработка на методите за определување на протеини во урина како што се: методата базирана на принципот на протеинска грешка на индикаторот, методата со сулфосалицилна киселина и методата со пирогалол црвено. На крајот од ова поглавје авторката дава краток осврт на дијагностичкото значење на уринарниот седимент и новите технолошки решенија за автоматизација на овој тип анализа.

Петтото поглавје го носи насловот - Деградациони продукти. Тука се опфатени билирубинот, уреата, креатининот и мочната киселина. За разбирање на нивното дијагностичко значење, за секој од овие деградациони продукти е опишан неговиот метаболизам, односно начинот на негово создавање и елиминација од организмот. Во делот што се однесува на билирубинот детално се прикажани различните нарушувања на неговиот метаболизам кои доведуваат до хипербилирубинемија. Потоа следува детална обработка на модифицираната Jendrassik/Gróf метода за квантитативно определување

на вкупен и директен билирубин во серум или плазма, и презентација на методите за определување на билирубин и уробилиноген во урина. Во однос на уреата, обработено е нејзиното дијагностичко значење, влијанието на различни фактори врз нејзините серумски концентрации и методата за нејзино квантитативно определување со уреаза, базирана на модифицираната Berthelot реакција. Претходно, дискутирани се и други методи за квантитативно определување на уреата, меѓу кои и методата со глутамат дехидрогеназа која е застапена кај бројни автоматски биохемиски анализатори. Во делот што се однесува на креатининот авторот говори за значењето на серумскиот креатинин и креатинин клиренсот за проценка на брзината на гломеруларната филтрација, како и за предностите и недостатоците на овие параметри. Потоа, детално ја обработува методата за квантитативно определување на креатинин во серум и урина со алкален пикрат (Jaffé реакција) и начинот на пресметување на креатинин клиренсот. На крајот од петтото поглавје е обработено дијагностичкото значење на мочната киселина, влијанието на различни фактори врз нејзините серумски концентрации и ензимската метода за нејзино квантитативно определување.

Шестото поглавје се однесува на клиничката ензимологија и го носи насловот - Клиничко-ензимолошки анализи. По краткиот осврт на основните својства на ензимите, нивната поделба и механизмот на ензимските реакции, следува делот каде што јасно се дефинираат предметот и целите на клиничката ензимологија, се објаснуваат физиолошките основи на дијагностичкото значење на ензимите, општите принципи на методите за определување на каталитичката активност на ензимите и единиците за изразување на ензимската активност. Во понатамошниот текст детално е објаснето дијагностичкото значење и принципот на методите за определување на каталитичката активност на следните ензими: аспартат аминотрансфераза, аланин аминотрансфераза, креатин киназа, α -амилаза, γ -глутамил трансфераза, лактат дехидрогеназа и алкална фосфатаза. За одбележување е тоа што авторката го потенцира проблемот на истрошување на супстратот уште во периодот на инкубација кај примероци со екстремно висока концентрација на определуваниот ензим и ги оспособува студентите за препознавање и надминување на овој проблем. Авторката ја дискутира и имуноинхибиторната метода за определување на изоензимот на креатин киназата СК-МВ и факторите што интерферираат со истата, а исто така прави и споредба помеѓу различни методи што се користат за определување на каталитичката активност на α -амилазата, γ -глутамил трансферазата и лактат дехидрогеназата. На крајот од шестото поглавје е презентирано и дијагностичкото значење на следните ензими: липаза, α -хидроксипутират дехидрогеназа, глутамат дехидрогеназа, кисела фосфатаза и холинестераза.

Седмото поглавје го носи насловот - Макроелементи и железо и истото е поделено во три сегменти. Првиот сегмент се однесува на електролитите и гасните анализи. Овде е објаснето дијагностичкото значење на натриумот, калиумот и хлоридот, принципот на нивно квантитативно определување и можните интерференции, како и определувањето на осмолалноста на крвната плазма и урината. Потоа следува објаснување за дијагностичкото значење на бикарбонатот и принципот на определување на неговата концентрација, како и за начинот на изработка на гасните анализи. Во вториот сегмент се обработени калциумот, фосфорот и магнезиумот, нивниот метаболизам, дијагностичкото значење и клиничко-биохемиските методи за нивно квантитативно определување. Третиот сегмент се однесува на железото, како единствен микроелемент што е обработен во рамките на овој ракопис и микроелемент кој впрочем најчесто се определува во клиничката пракса. Во овој сегмент детално е обработен метаболизмот на железото, неговата дистрибуција во човековиот организам и регулацијата на апсорпцијата во тенкото црево. Објаснето е дијагностичкото значење на основните параметри што го дефинираат статусот на железо во организмот, а тоа се: серумското железо, трансферинот, ТИВС (Total Iron Binding Capacity) и УИВС (Unsaturated Iron Binding Capacity), сатурацијата на трансферинот и серумскиот феритин. Следува детална обработка на методата за определување на серумско железо со хромазурол Б и цетилтриметиламониум бромид и на методата за определување на ТИВС

со железо (III) хлорид и алуминиум (III) оксид. Објаснет е и начинот на пресметување на UIBC и на сатурацијата на трансферинот. На крајот од овој сегмент е дадена информација за принципот на методите што се користат за определување на серумските концентрации на феритинот, што претставува линк кон следното поглавје.

Последното, осмо поглавје е посветено на Ензимско-имунохемиските методи во клиничката биохемија. Во ова поглавје најпрвин се обработени принципите на компетитивните и на сендвич ензимско-имунохемиските методи со фотометриска детекција. Нивната примена во клиничката биохемија е илустрирана со конкретни примери за квантитативно определување на кортизол и Ц-пептид. Во вториот дел од ова поглавје се претставени ензимско-имунохемиските методи со хемилуминисцентна детекција и е објаснета биохемиската основа на нивната извонредна сензитивност. Презентиран е автоматски анализатор каде што е применета оваа техника и дел од тест-менито на истиот. На крајот од ова поглавје авторката информира за постоење и на други типови имунохемиски анализи кои се имплементирани кај различни автоматски имунохемиски анализатори.

По осумте поглавја кои го сочинуваат главниот текст на приложениот ракопис за учебник следуваат: листа на кратенки со нивно објаснување на македонски и на англиски јазик, преглед на користената литература и детален предметен азбучен индекс.

ЗАКЛУЧОК

Учебникот со наслов „Клиничка биохемија“ од проф. д-р Татјана Рушковска содржи материјал кој во целост ги задоволува потребите на наставниот план и програма по предметот Клиничка биохемија за студентите од студиската програма Фармација, интегрирани студии од прв и втор циклус на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Учебникот исто така може да им послужи и на студентите од студиската програма Општа медицина за предметот Клиничка биохемија.

Сите поглавја со теоретски и практични материјали се на најдобар начин вклопени во единствена целина. Стилот на пишување е разбирлив, лесен за усвојување од страна на студентите за кои е наменет учебникот. Во него се застапени голем број слики, табели и шеми, што го прави приложениот текст да биде појасен и полесно разбирлив за студентите.

На мнение сме дека и овој учебник сигурно ќе претставува значаен придонес кон напорите за обезбедување медицинска литература, посебно од областа на клиничката биохемија која е дефицитарна во нашата средина на македонски јазик.

Врз основа на увидот во приложениот ракопис со наслов „Клиничка биохемија“ од проф. д-р Татјана Рушковска, Рецензентската комисија има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да ја усвои рецензијата, да го прифати ракописот како рецензиран учебник и истиот да биде публикуван во е-библиотеката на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензенти

Проф. д-р Слобода Цекова-Стојкова, с.р.
Проф. д-р Ицко Ѓоргоски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА**НА РАКОПИСОТ „ИНЖЕНЕРСКИ МАТЕРИЈАЛИ“ ОД
ПРОФ. Д-Р ВИНЕТА СРЕБРЕНКОСКА И ПРОФ. Д-Р СВЕТЛАНА РИСТЕСКА,
ТЕХНОЛОШКО-ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 2302-118/10 од 16.10.2018 г. на редовна седница на Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет, одржана на 16.10.2018 г., избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Димко Димески, редовен професор на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- д-р Ацо Јаневски, вонреден професор на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „Инженерски материјали“ од проф. д-р Винета Сребренкоска и проф. д-р Светлана Ристеска, наменет за студентите на прв циклус студии на Технолошко-технички факултет на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Технолошко-техничкиот факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Е-учебникот „Инженерски материјали“ е наменет за студентите на прв циклус на Технолошко-технички факултет за предметот Нови инженерски материјали со фонд на часови 2+2+1 на студиската програма Технологија на материјали. Одредени поглавја од учебникот се наменети за додипломските студии по предметите: Полимерни композитни материјали, со фонд на часови 3+2+2 и Метали и легури, со фонд на часови 2+1+1.

Податоци за обемот ракописот

Е-учебникот се состои од шест целини: 1. Материјали; 2. Метали; 3. Керамика; 4. Полимерни материјали; 5. Полимерни композити; 6. Нови современи материјали.

Ракописот се состои од 224 страници, поделени на 31 тематски целини со 64 слики и 30 табели.

Предложениот ракопис е во согласност со студиската програма и во целост ја покрива наставната материја предвидена за оптовареност од 2 (два) часа неделно т.е. 24 (дваесет и четири) часа по семестар.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов

Според нашите сознанија, бваков е-учебник, по обем и содржина, којшто одговара на предвидената наставна програма по предметот Нови инженерски материјали на ТТФ при УГД не е објавен.

Краток опис на содржината

Првата глава од овој учебник е посветена на основни дефиниции и поими за материјали, структурата и својства. Во втората глава се дефинирани сите метали, нивните карактеристики и начинот на нивно тестирање; во третата глава се дефинирани керамичките

материјали; во четвртата сите типови на полимерни материјали. Потоа, презентирани се полимерните композитни материјали, типовите на зајакнувачки материјали, типовите на полимерни матрици, технологиите за нивно процесирање, како и механичките карактеристики на истите и нивните компаративни разлики. Во последната глава се дадени типовите на новите современи инженерски материјали и нивната примена.

ЗАКЛУЧОК

Е-учебникот е напишан на јасен и разбирлив јазик со технички прецизни дефиниции и јасни дефиниции и податоци за сите типови на инженерски материјали.

Сите ознаки и единици во текстот и задачите се во склад со меѓународниот систем на мерни единици.

Според нашите сознанија, ваков е-учебник, по обем и содржина, којшто одговара на предвидената наставна програма по предметот Нови инженерски материјали на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип не е објавен.

Квалитетот на е-учебникот од педагошки и научен аспект е соодветен за студентите на прв циклус.

Заради тоа е-учебникот го категоризираме како рецензиран е-учебник.

Рецензенти

Д-р Димко Димески, редовен професор, с.р.
Д-р Ацо Јаневски, вонреден професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИК „ПРОЦЕСНА ТЕХНИКА ВО
ПРЕХРАНБЕНАТА ИНДУСТРИЈА“ ОД ПРОФ. Д-Р РИСТО ЃОРГИ
КУКУТАНОВ, МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет, бр. 2302-129/9 од 7.12.2018 година, формирана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Зоран Димитровски, редовен професор на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и
- д-р Киро Мојсов, Вонреден професор на Технолошко-технички факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип,

со задача да изготви и достави писмен извештај – рецензија на ракописот за учебник „Процесна техника во прехранбената индустрија“ поднесен од авторот проф. д-р Ристо Ѓорги Кукутанов од Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензентската комисија во горенаведениот состав, по добивањето и деталното прегледување на материјалот, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци заракописот: Насловот на ракописот е „Процесна техника во прехранбената индустрија“, а предметот е со наслов Процесна техника во прехранбената индустрија и се слуша во VI семестар како задолжителен предмет, со фонд на часови 2+2+1. Материјалот кој е опфатен во ракописот е во согласност со Наставната програма по предметот Процесна техника во прехранбената индустрија и ја опфаќа наставната материја за студиската програма за којашто е наменет.

Податоци за обемот на ракописот: Материјалот е презентираан на 356 страници, А1 формат со нормален проред, во 12 поглавија и повеќе потпоглавја, а содржи 12 табели и 251 слика. Обемот на ракописот по содржина целосно ги исполнува критериумите според бројот на часовите и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Ракопис со ист или сличен наслов досега не е објавен, така што постои реална потреба за објавување на поднесениот ракопис.

Краток опис на содржината: Во воведниот дел даден е опис и значење на машините кои се користат во прехранбената индустрија.

Во првиот дел се опишани машините во технологијата за преработка на овошје и зеленчук.

Во вториот дел се објаснети видовите на сушари и нивната функција.

Во третиот дел се објаснети машините во преработката на зеленчук.

Во четвртиот дел се објаснети машините за преработка на пиперките во ајвар.

Во петтиот дел се објаснети машините за преработка на домати и автоматизирани системи за производство на продукти по формула.

Во шестиот дел е опишани системите за чување на зеленчукот со замрзнување - ладилници.

Во седмиот дел се објаснети складишта за замрзнат зеленчук и начинот на манипулација за сигурна и безбедна работа.

Во осмиот дел се објаснети машините и уредите за концентрирање на течни намирници.

Во деветтиот дел е опишана вакуумска испарувачка станица.

Во десеттиот дел е опишана опремата која се користи за подготвување на сируп.

И во последните поглавија се објаснети машините за пакување, палетизација и депалетизација.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Според гореизнесеното, Комисијата во состав проф. д-р Зоран Димитровски и проф. д-р Киро Мојсов констатира дека ракописот за учебникот „Процесна техника во прехранбената индустрија“ пријавен од авторот проф. д-р Ристо Ѓорги Кукутанов е напишан според новата наставна програма за студентите од студиската програма Прехранбена индустрија на Технолошко-техничкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и ќе биде од голема корист, како за студентите при совладување на наставните содржини од истиот предмет, така и за пошироката јавност.

Врз основа на напред изнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Технолошко-техничкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го прифати рецензираниот ракопис за учебникот „Процесна техника во прехранбената индустрија“ од авторот проф. д-р Ристо Ѓорги Кукутанов истиот да го одобри за користење како учебник и да им предложи на органите на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип негово издавање.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Д-р Зоран Димитровски, редовен професор, с.р.
Д-р Киро Мојсов, вонреден професор, с.р.**

ПРЕГЛЕД

на наслови на теми за изработка на магистерски и специјалистички трудови
одобрени од наставно-научниот совет на единицата

Билтен 31.12.2018 година

Правен факултет				
1	Позитивни и негативни страни на управниот спор во Република Македонија со посебен осврт на спорот со полна јурисдикција	1102-172/19 од 21.12.2018 г.	Проф. д-р Јадранка Денкова	Валентина Конеска
2	Начелото на еднаквост во оружјето во предмети на кривичните дела против животот и телото	1102-172/20 од 21.12.2018 г.	Проф. д-р Олга Кошевалиска	Мартин Миленковиќ
3	Теоретско-практични аспекти на фемидот во светот versus законодавните предизвици во Република Македонија	1102-172/21 од 21.12.2018 г.	Проф. д-р Олга Кошевалиска	Рената Митрева
Музичка академија				
4	Континуитетот на кинетографското писмо во Македонија	1402-120/4 од 19.12.2018 г.	Проф. д-р Владимир Јаневски	Христијан Николовски
Факултет за информатика				
5	Примена на податочно рударење во кориснички ориентирани дејности	1502-184/19 од 19.12.2018 г.	Проф. д-р Цвета Мартиновска-Банде	Елена Костуранова
Факултет за туризам и бизнис логистика				
6	Исхрана во угостителството и хотелиерството во туризмот во Р Македонија	2102-505/23 од 26.12.2018 г.	Проф. д-р Нако Ташков	Дејан Антониевски
7	Начини и методи за сузбивање на криумчарење во царинската управа, прикажана преку оперативен пример за илегален увоз и пуштање во слободен промет на бразилско месо	2102-505/7 од 26.12.2018 г.	Проф. д-р Драшко Атанасовски	Кристијан Насковски